

"כי רעות שכזאת לעולם לא תיתן את ליבנו לשכוח" / חיים גורי

מלכה מאור

**לזכרו של ארבל רייך ז"ל שנפל ביום חמישי 12.7.07
בפעילות מבצעית ברצועת עזה.**

סמ"ר ארבל רייך ז"ל, בן יובלים, בנם של יעל ומשה רייך ממייסדי הישוב, ואח למורן ועינב, לוחם פלוגת הנ"ט / עורב בגדוד הסיור של גבעתי, נהרג בפעילות מבצעית ברצועת עזה, ממטען חבלה שהופעל נגד הכוח שבו לחם.

בן 21 היה בנפלו. מרחק שמונה חודשים מיום שחרורו מצה"ל.

בצהרי יום שישי 13.7.07, תחת השמש הקופחת, הובא ארבל למנוחות בבית העלמין במשגב. אלפי אנשים הגיעו כדי לבכותו וללוותו למנוחתו האחרונה ולנחם את בני משפחתו הדואבים, לקול בכיים קורע הלב של חבריו הצעירים, המתערב בזה של עשרות חובשי הכומתות הסגולות מגבעתי, שאינם מסוגלים לעכל את האובדן. ומי כן?....

בתמונות שהותיר אחריו ניבטת דמות של עלם חמודות. מההספדים שנאמרו אל מול קברו מצטיירת דמות בעלת מרקם אנושי וערכי, רגישה ואכפתית, השוזרת בתוכה את אהבת החיים, אהבת המשפחה, אהבת המולדת, ה'מורעלות' על הצבא, ואת החברות - כערך עליון.

קטעים מההספדים לארבל ז"ל מובאים להלן, לזכרו.

פרידה מארבול - אבא

"נמשיך את דרכו של ארבול,
דרך הנתינה, האהבה, העזרה
לזולת והצניעות".

"ארבלי,

ניסיתי כל הלילה לכתוב משהו, אבל לא הצלחתי. רק אחרי שחזרנו הבוקר מבית חולים נהייה, ריחה, שם נפרדנו ממך בנשיקות, הצלחתי לכתוב כמה מילים.

איזה עולם הפוך, אבות מספידים בנים ולא להיפך. קל וחומר סבתא מביאה נכד לקבורה. כמה סמלי ארבלי, נולדת ב- ' באייר, הוא יום הזיכרון לסבא יצחק שעל שמו אתה קרוי, והיום, כ' בתמוז, יום פטירת סבתא סימה, אנו מביאים אותך למנוחת עולמים.

הטלפון האחרון ממך היה ביום רביעי בסביבות 16.00 אחר הצהריים, כאשר אני הייתי בדרכי מנהריה לאפק. היה בינינו סיכום בלתי כתוב שאתה מתקשר אלינו לעדכן בכל פעם שהיית יודע שלא תוכל להתקשר בערב ומה הבנו שאתה יוצא לפעילות, ותמיד ביקשתי ממך שתשמור על עצמך ואיחלתי לך בהצלחה. גם הפעם כך היה, אך הפעם נדברנו להיפגש אתך ביום שישי. לדאבונו, הבשורה המרה הגיעה קודם. אתמול ב- 06.15 בוקר נודע לנו שנפלת בפעילות המבצעית של הפלוגה בעזה.

גם היום כמה סמלי ארבלי, נסענו לבית חולים נהריה להיפרד ממך, למקום ממנו יצא מסע הלוויה שלך. כמה סמלי, אותו בית חולים שמי מנו יצא גם מסע הלוויה של סבא ברוך וסבא יעקב. ארבלי,

נמשיך כמשפחה להיות ביחד, לתמוך אחד בשני ולהיות חזקים ככל האפשר - עינב, מורן, אמא וסבתא שרה, עם כל שאר המשפחה הקרובה והרחוקה, החברים והידידים.

נמשיך את דרכו של ארבול, דרך הנתינה, האהבה, העזרה לזולת והצניעות.

הצבי ישראל על במוטיך חלל, איך נפלו גיבורים.

שלוש לך בן אהוב ויקר שלנו.

בן יובלים,

בן משגב,

בן הגליל,

בן יחס"ר גבעתי וצה"ל,

בן מדינת ישראל ועם ישראל."

מרגיש - שיר לארבול

כתב ושר: צ'ולו (אילן פליישמן, חבר ממשגב)

"אתה מרגיש איך הלב שלי
נשבר לרסיסים?"

אתה יודע אח שלי, שהשמש תזרח מחר!
שמחר יהיה אור ושקיעה, ירח ופריחה!
אתה שומע חבר יקר, את ציוץ הציפורים?

מוזר לדבר על לוחם בלשון עבר בייחוד על אחד כמוך, ארבול, דומיננטי, קר רוח והחבר של כולם.

תמיד אפשר היה לראות אותך בראש חייליך בשגרה ובקרב.

כסמל צוות דאגת לכל מחסורם של חייליך והיית קפדת קטן כגדול על כל צרכיהם.

אני זוכר מפגשים אתך בתחקירים לקראת ואחר משימה.

תמיד מקצועי, תמיד רהוט ומעל לכל בעל דעה ברורה וצלולה.

ידעת לעמוד על שלך ולא חששת לומר את שעל ליבך.

אמש, שוב בהיותך בראש הכוח והפעם כנגביי סט, נהרגת בידם של בני בלייעל אלה.

לחמת בגבורה ובדבקות במשימה, בראש הכוח, תוך מתן דוגמא אישית לשאר חיילי הפלוגה, כפי שהיה בשגרה, כך גם בלחימה ותחת אש.

מזה חודשים ארוכים אנו נאבקים בבני עוולה ששמו להם למטרה לשבש את שגרת החיים ולי פגוע בילדי שדרות ובתושבי הדרום כולם.

הוטלה עלינו משימה חשובה זו, שליחות גדולה ומצווה לגדוע את ידם של בני הבליעל.

הדרך הטובה ביותר לעשות זאת היא על-ידי פעילות מבצעית איכותית המובלת על-ידי

אתה מרגיש איך הלב שלי נשבר לרסיסים?

מתי כבר תחזור? מתי התעורר?

לאן הולכים מפנה?

תגיד לי חבר!

מתי זה נגמר? לאן אתה הולך?

קשה לי בלעדיך... חבר...

אתה יודע סמרטוט שלי, שהחורף קרב ובא?

אתה שומע ידידי, את קולות המלחמה?

אתה מרגיש חברי איך כולם בוכים לך?

(פזמון):

מתי כבר תחזור, מתי תתעורר?

לאן הולכים מפנה?

X2 { תגיד לי חבר!

מתי זה נגמר, לאן אתה הולך?

קשה לי בלעדיך... ארבול...

אתה יודע סמרטוט שלי....

ארבול - מאת המג"ד

"לחמת בגבורה ובדבקות במשימה,
בראש הכוח, תוך מתן דוגמא אישית
לשאר חיילי הפלוגה, כפי שהיה
בשגרה, כך גם בלחימה ותחת אש".

ארבול, רק אתמול לחמת בגבורה ובעוז באש תופת בעזה והיום אנו נפרדים ממך."

החברים.

אני זוכר אותו אומר: "אין אין, הצוות זה לא רק לעכשיו, זה למילואים - לחיים."

עכשיו, מול הדף, אני פתאום מבין שארבל היה הליבה של הצוות, מחבר בין המובילים יותר ופחות, בין הקשורים יותר ופחות. הוא היה המוביל של כל נושא החיבור החברתי. מפגשי צוות וערבי צוות, מנגל ובירות, 'פוייקה' ומסיבות.

את מפגשי הצוות הראשון עשינו למעשה כאן, ביובלים, בבית של ארבל. ארבל פינק אותנו בכמות של בשר, פיתות ובירה שהייתה מספיק קלה לכל היחידה.

ארבל פישט בשבילי את המושג הערטיילאי הזה של רעות.

כשאתה מתחת לאלונקה ומרגיש את הטפיחה על הגב המסמנת חילוף, סביר להניח שהטופח מאחוריך זה ארבל.

אם פתאום, ברגע האחרון צריך מתנדב שיסגור את ראש השנה, סוכות או פסח, סביר להניח שהמתנדב יהיה ארבל.

אם זה מטבח או שמירה, תורנות מטומטמת או סתם משימה - סביר להניח - ארבל.

ואם זה לחגוג לדוד יום הולדת באמצע הלילה, לשפוך לו על הראש סבון ושמן וחול, לקשור אותו לאלונקה ולשטוף אותו במקלחת - זה כל הצוות - אבל ארבל יהיה היחיד שידפוק לדוד נשיקה בראש, במרכז ה'ג'יפה'.

וכשאחד מהצוות היה צריך לעבור דירה, וכסף להובלה לא היה ממש בנמצא - ארבל, בלי לחי טוב, הולך לכספומט, מוציא 700 שקל ושם לו ביד.

ובמסלול - תמיד היה מודאג מהמצב של הצוות ויום שיחות של שיפור עצמי.

והיה לו את הרעל לרצות לעמוד בכל משימה טוב - אם זה תוצאה של הצוות באיזה בוחן - או להצליח בניווט והעיקר שהצוות יצליח.

וכשהיינו יחד בקורס מכ"ם, לראות שאני גמור מעייפות, לתקוע בי את המבט המפגר שהוא יודע לעשות, לטפוח על המצעים לידו, ולשאול, אתה בא כפיות?

ארבל שלנו כל כך רצה להיות לוחם - להשתתף בלחימה! ארבל שלנו נהרג בעזה.

ארבל כבר לא איתנו במצבת הלוחמים של הצוות.

אבל ההרגשה שלי היא שהיום נוספו לצוות יעל ומשה ההורים של ארבל, ומורן ועינב האחיות.

אני מקווה שבאיזה שהוא מובן נצליח גם אנחנו, הצוות, להצטרף למשפחת רייך."

במהלך השבעה הגיעו 2 צעירים לבית משפחת רייך. הם ניגשו לבני המשפחה, לחצו את ידיהם, והציגו את עצמם: 2 חבריה מחיפה, שסיימו זה עתה את לי-

מורשתו של ארבל תהיה נר לרגלנו. אנו אתכם לנצח.

ארבל, אני מצדיע לך בדרכך האחרונה. יהי זכרו ברוך."

ארבל

כתב: יונתן, חבר לצוות

"ארבל פישט בשבילי את המושג הערטיילאי הזה של רעות."

"אני רוצה לספר לכם קצת, על קצה המזלג, מי זה ארבל בשבילי ובשביל הצוות.

לי תמיד היה נראה שמיום הגיוס שלו ואפילו הרבה לפני, ארבל ידע מה זה צוות ביחידה מור בחרת ומה אמור להיות האופי שלו.

אולי מהסיפורים מהחברים, אולי מהדור הירי תר מבוגר במשגב, יוצאי היחידות המובחרות - לארבל הייתה ברורה המשמעות החברתית של צוות הערבות ההדדית.

הוא פשוט חיכה להתגייס, להיות בצוות ביחידה מובחרת ולהכיל את כל מה שחלם עלינו, על

מפקדים איכותיים ולוחמים אמיצים כמוך.

ארבל, חשוב לי שתדע כי חבריך השלימו את משימתם ופעלו בדבקות ובאומץ ראוי לציון על מנת להשיג את יעדי המבצע ולהשיג את ידי המרצחים.

משפחת רייך, אין מילים שאומר היכולות לנחם אתכם או לפצות על אובדנכם, אך דבר אחד אוכל לומר, ארבל נפל על הגנת מדינת ישראל, תושביה ואזרחיה שחשיבות המשימה לנגד עיי ניו.

ארבל האמין במשימה זו ופעל לאורה.

משה, יעל, מורן ועינב, אתמול, כ"ז בתמוז, 12.7.07 בשעה 03.00 לפנות בוקר גורלנו נקשר בדם, גדם גדם גבעתי והחטיבה כולה תעשה ככל שביכולתה להקל עליכם ולו במעט.

אני מחבק אתכם אל ליבנו ומבטיח להמשיך ולפעול כרוחו של ארבל, כלוחם וכמפקד.

מודיהם התיכונים ב"ריאלי", אשר הגי-
עו לפני מספר שבועות לביתן 'גבעתי'
בגני התערוכה בת"א, באירוע חשיפה
של יחידות צה"ל השונות למתגיסים
החדשים, שם פגשו את ארבל.
סיפרו השניים: "קיימנו שיחה ארוכה
עם ארבל, שהפליג בשבחיה של 'גב-
עתי', ממנה התרשמנו עד כמה ארבל
חדור אהבת המולדת, אהבת הצבא
וגאוות יחידה. כבר בשיחה הזאת הבנו
שיש לנו עסק עם בחור מיוחד וערכי.
לאחר שראינו את תמונתו בעיתון, כל-
חם שנפל בעזה, הרגשנו שאנחנו חייבים
לבוא ולנחם אתכם, ולספר לכם שלמ-
רות ההיכרות הקצרה בינינו, הוא הצליח
להרשים אותנו ולחדור עמוק לתוכנו".
בזכות השיחה הזאת עם ארבל, התנדב
אחד מהשניים 'לגבעתי'. (השני שובץ
לפני כן ליחידה לוחמת אחרת).

ארבל

כתב: אמנון - חבר לצוות

"ואיך קרה שהתנדבת גם ראש השנה
וגם סוכות כי רצית שהחברה
יצאו וייהנו בבית".

"תמיד מחייך תמיד צוחק.

אני מנסה לרשום ולא מצליח להאמין שאני
רושם עלייך.

רק שלשום באתי אלייך ואמרתי לך איזה "תיק"
זה לסחוב את הנגב לפעילות ואתה כמונו צחקת
וחייכת בטבעיות.

כל-כך מוזר להכיר בן אדם כל-כך טוב עד
לרמת תחתוני הבוקסר המשובצים כחול לבן
עם הקרעים שהיית קורא להם "תחתוני המזל",
ופתאום יום אחד אנחנו פה ואתה שם.

ואיך שכל בוקר היית נכנס להעיר את כולם עם
חיוך מרוח מאוזן לאוזן וצועק:

"בוקר טוב, בוקר טוב רק בגלל שהתחיל יום
חדש והשמש זורחת".

ולא היה מסע אחד שאם מישוהו היה טיפה כואב
לו מתחת לאלונקה ישר היית מחליף, גם אם
סחבת כבר שעה והרגע יצאת.

ולמי היה אכפת מהצוות יותר ממך?

ומי תמיד ארגן את כל השיחות לשיפור הצוות
אם לא אתה ארבל!

ואיך קרה שהתנדבת גם ראש השנה וגם סוכות
כי רצית שהחברה יצאו וייהנו בבית.

היה לך את המקום המיוחד שלך בצוות, היית בן
אדם שאפשר לבוא לדבר ולהתייעץ על הכול.

היו פעמים שאתה ורק אתה היית מחזיק אותנו
במצבים הקשים ביותר של הצוות.

אנחנו מנסים לעכל ולא מצליחים. איך מהיום
נוכל לראותך שוב רק בתמונות.

אתה חבר אמיתי ארבל במלוא המובן של המי-

לה.

אנחנו אוהבים אותך, תהיה בליבנו לעד".

ארבל

כתב: אמיר - חבר לצוות

"תמיד היית הדבק שמאחד את הצוות
ומניע אותם, זה שמארגן את כל ערבי
הצוות והטיולים, מנהיג אמיתי".

"כשחושבים על ארבל, אפשר להבין למה אומי
רים שאלוהים תמיד לוקח את ה'הכי טובים' כי
כזה תמיד היית, הכי טוב, הכי טוב בכל המובן
נים, הדבק שמאחד את הצוות ומניע אותנו, זה
שמארגן את כל ערבי הצוות והטיולים, מנהיג
אמיתי. לא, לא נשכח אף פעם איך לקחת לעצ-
מך כפרויקט להנחיל לכל החברה ה"עירוניים"
את התשוקה לטיולים הבלתי נלאית שלך...

איך אחרי כל שבוע ניווטים מפרך, אם בצפון
ואם בדרום, כשרובנו רצנו לשכב מתחת למזגן,
ניסית לסחוב אותנו איתך לעוד איזה טיולוני

צ"ק במדבר יהודה, עוד מעיין אחד. לא נשכח
איך בלילות רעב לפיצה לאחר יום לא קל מצאנו
את עצמנו שוב מאחוריך אוספים קרשים, לעוד
סיר 'פויקה' שכל כך אהבת, כי בצוות שלך אר-
כלים 'פויקה'.

לא תמיד זה הלך לך, אך לזכותך יאמר שלעולם
לא התייאשת ואף פעם לא ויתרת עלינו.

לא נשכח לעולם, איך תמיד בהשכמות מוקד-
מות במיוחד... אתה היית הכתובת לתחינותיו

שוברות הלב של אמנון (החובש): ארבל, רק עוד
5 דקות... תן לנו עוד 5 דקות אחרונות ודי... אם
היו לנו (חבריך לצוות) רק עוד 5 דקות איתך, 5
דקות להיפרד כמו שצריך, אבל לא, אתה בשלך,
וכשאתה מחליט כולם נענים בחיוב, כיאה למי
נהיג אמיתי.

מלבד החור הענק שהותרת בכל אחד ואחד
מאיתנו, הותרת חור ענק בצוות. מפקדים באו
ומפקדים הלכו אבל ארבל המנהיג נשאר תמיד.
ועכשיו כשאתה איננו, אין לי מושג מי יתפוס
את מקומך, מי יזיז את כולם, אין לי מושג למה

היית שם - דואג לנו, האמא הפולנייה שלנו. איך בתור ילד קטן תמיד אפשר היה לראות אותך עם כדורסל ונעליים חדשות מאמריקה. שלא נריח ממך את הריח של ג'נגו, ואתה תכריז בפנינו: "שזה הריח הכי טוב בעולם!". מי יכריח אותנו לראות "אסקימו לימון" ו"צ'ארלי וחצי" בטענה שזאת קלאסיקה אי כותית?

ועכשיו נצטרך להודות שאנחנו באמת אוהב בים את זה... ארבל, תמיד רצית להיות גיבור, להיות ראשון, הצבא בשבילך היה פסגת הש" איפות, כבר מגיל צעיר חלמת להגיע הכי רחוק ולתת מעצמך כמה שיותר. אנחנו זוכרים אותך כל יום שיש אצל איריס, מספר חוויות מהצבא עם חיוך גדול מרוח על כל הפנים, מתגאה בשפשופים שהצלחת לחטוף בכל מיני דרכים משונות. וככה גם חיית את חיך, תמיד ראשון, תמיד נותן את עצמך בשביל כולם. לפחות נוכל להתנחם בעובדה שסיימת כמו שהאמנת, כגיבור.

הרבה דברים נשארו פתוחים עכשיו. מי יבנה את החווה שתמיד חלמנו עליה? יטייל איתנו אחרי הצבא? יחלום בשבילנו את כל החלומות הגדולים?

איפה תהיה כש"הסמרטוטים" ישתחררו? כשנשב כל החברה לחג השני של פסח? וכשכולנו נתחתן?

ארבל, תמיד נזכור את התמונה האחרונה של החתך בחולצת הפולו מהיציאה האחרונה.

ארבל, היית לנו לאח ועכשיו כשאתה לא איתנו, אנחנו מבטיחים לך שהמשפחה שלך תהיה המשפחה שלנו.

ארבל, אנחנו אוהבים אותך, היית בשבילנו הכול ויותר מזה.

אוהבים וזוכרים תמיד, היובלימניקים, פחות אחד."

ארבלי

גידי זילבר, בשם החברים מיובלים "וככה גם חיית את חיך, תמיד ראשון, תמיד נותן את עצמך בשביל כולם".

"ארבלי, אח שלנו,

רק ביום רביעי דיברנו אתך, סיפרת לנו על החוויות שלך מסוף השבועו-24 שעות אחר כך אנחנו מוצאים את עצמנו יושבים אצלך בחצר ולא מאמינים שאתה לא איתנו...

שלא יהיה יותר "קווארבו" אצל שפרבר, שלא נשב יותר על קפה באיזה מעיין שגררת אותנו אליו, ושלא נשמע יותר את צחוקך המתגלגל. עברנו הכול ביחד, מהמעון ועד הצבא, תמיד

אלוהים לקח אותך. כנראה שהוא צריך שמה משהו כמוך, משהו שיזיז ת'עניינים ויעיר את הישנים את כל העצלים המסרבים לקום. תחסר לנו מאוד:

אמיר, אקרמן, אמנון, גרוס, חזי, אייזנברג, אודי, טייצו, מנגיסטו, ירדן, שורף, סייג, ריבלין, דוד, איוואן, דוד, תורג'מן, מיכאל, צימרמן, כפיר, קוזי, יגאל, נטי, גיורא, יובל, שחם, שויצ'ר, עדיאל, וגילעד.

וכל משפחת עורב גבעתי שאוהבת ומתגעגעת ועוטפת את בני משפחתך, ומבכים על הצטרפותם למשפחה בנסיבות כה כואבות.

ארבלון, לנצח תישאר בליבנו. איבדנו חבר אמיתי..."

משפחת רייך איבדה בן אהוב. משגב איבדה עוד אחד מבניה הטובים, שלמד בבית הספר התיכון משגב, ספורטאי - כדורסלן בקבוצות התחרותיות של "הפועל משגב", מוסיקאי - מתופף במ"סגרת האולפנא למוסיקה במרכז הקהילה - לתי, נער הנוגע בכלום ברגישותו, שובב ועלז, מעורה ומעורב בקהילה, מוקד חברתי, שנכון להתנדב לכל משימה. ועם רוח ההתנדבות הזו, חדורת ההכרה שזה הדבר הנכון ביותר למען הארץ הזאת, שאת שביליה כיבדו רגליו באהבה גדולה, התנדב ליחידה מובחרת - גדוד הסיוור של גבעתי, ובלחימה נגד מחבלים מצא בגבורה את מותו. בן 21 בנפלו. בליבות כל מוקירי זכרו הוא יישאר צעיר, ומיוחד, ואהוב, לנצח... יהי זכרו ברוך!